

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 28 sierpnia 2023 r.

WPS-VI.431.2.22.2023.XX

Pani

XXXXXX XXXXXXXXX

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Starej Błotnicy

26-806 Stara Błotnica 46

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2023 kontroler Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, pan XXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX – starszy inspektor wojewódzki, w okresie od 31 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli, tj. do 31 maja 2023 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie pomimo uchybień ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy w zakresie organizacji zadania, natomiast pozytywnie pomimo nieprawidłowości w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i jego wypłacania.

I. Organizacja zadania

W okresie objętym kontrolą Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy zarządzała Pani kierownik.

Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy¹ wraz ze zmianami zawiera w § 6 pkt 1 ppkt 5 zapis, że w skład jednostki wchodzi Sekcja Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego, Wspierania Rodziny. Tym samym jednostka spełniła wymóg wynikający z art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przedstawiona przez Panią pisemna informacja² i załączone do niej zakresy czynności pracowników wskazują, że w okresie objętym kontrolą zadania określone w ustawie realizowała Pani kierownik oraz pani Xxxxx XXXXXXXXXXXX – referent. W tym samym okresie za obsługę księgową odpowiadała pani Xxxxx XXXXXXXXXXXX – główna księgowa.

Wójt Gminy Stara Błotnica upoważnił Panią kierownik³ oraz panią Xxxxx XXXXXXXXXXXX⁴, na pisemny wniosek poprzedniego kierownika ośrodka, do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W upoważnieniu dla Pani kierownik z 23 sierpnia 2020 r. w podstawie prawnej dokumentu nie przywołano art. 20 ust. 3 ustawy, w którym uregulowano zakres upoważnienia jakie może udzielić organ właściwy kierownikowi ośrodka pomocy społecznej. Poza tym organ właściwy wydając 23 sierpnia 2022 r. nowe upoważnienie dla Pani kierownik pozostawił w obiegu prawnym wcześniejsze upoważnienie z 3 sierpnia 2020 r.

II. Prawdliwość postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

---

¹ Zarządzenie nr xxxx Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy

² Wykaz pracowników realizujących w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych

³ Zarządzenie Nr xx.xxxx Wójta Gminy Stara Błotnica z dnia x xxxxxxxx xxxx r. w sprawie: udzielenia upoważnień Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy; Zarządzenie nr xx.xxxx Wójta Gminy Stara Błotnica z dnia xx xxxxxxxx xxxx r. w sprawie: udzielenia upoważnienia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy (...)

⁴ Zarządzenie Nr xx.xxxx Wójta Gminy Stara Błotnica z dnia xx xxxxxxxxxxxx xxxx r. w sprawie: udzielenia upoważnienia

Oświadczyła Pani pisemnie⁵, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2023 r. prowadził postępowania w trzech sprawach na podstawie decyzji wojewody dotyczących nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych. Załączone do oświadczenia kopie dokumentów potwierdzają odzyskanie kwoty 998,60 zł i przekazanie jej do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie. Jednostka działała zgodnie z procedurą ustalania i dochodzenia nienależnie pobranych świadczeń w związku koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. Informacje i specyfikacje o dwóch spłatach należności przekazano do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego za pomocą Platformy Integrycyjnej Empatia w ciągu 7 dni od dnia otrzymania ich otrzymania.

Poza tym w oświadczeniu poinformowała Pani, że w okresie objętym kontrolą do ośrodka nie wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, które na podstawie art. 23a ust. 1 ustawy należało przekazać do wojewody. Jednocześnie jednostka na podstawie art. 23a ust. 2 nie występowała do wojewody o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

III. Prawdliwość ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i jego wypłacania

Poinformowała Pani pisemnie, że w okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli, tj. do 31 maja 2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy złożono 32 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Jednostka rozpatrzyła wszystkie wnioski. Na podstawie złożonych wniosków wydano 14 decyzji przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz 18 decyzji o odmowie przyznania takiego prawa (w jednym przypadku decyzja odmowna wydana 29.05.2023 r. nie miała jeszcze statusu decyzji ostatecznej). W 17 przypadkach wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Radomiu, które w 11 przypadkach wydając odrębne rozstrzygnięcie uchyliło zaskarżoną decyzję i przyznało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W pozostałych 6 przypadkach kolegium utrzymało w mocy decyzje odmowne wydane przez GOPS w Starej Błotnicy.

Poinformowała Pani także, że w okresie podlegającym kontroli wydano 3 decyzje uchylające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, a także 108 decyzji w sprawie zmiany decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, w tym 12 decyzji w sprawie przedłużenia okresu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego stosownie do przepisów art. 15 h

---

⁵ Oświadczenie z dnia 31.05.2023 r. znak: xxxxxx

ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (zwana dalej ustawą COVID-19).

Kontroli poddano dokumentację zawartą w 25 aktach spraw zakończonych wydaniem decyzji ostatecznych, gdzie przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego – 14 spraw⁶, odmówiono przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego – 2 sprawy⁷, uchylecia decyzji dotyczącej przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego - 3 sprawy⁸, zmiany okresu na jaki przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie art. 15h ustawy COVID-19 – 7 spraw⁹. Ponadto analizie poddano 12 decyzji waloryzujących wysokość świadczenia pielęgnacyjnego¹⁰.

We wszystkich poddanych kontroli 16 przypadkach, w których postępowania zakończono wydaniem decyzji ostatecznej w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, poddane kontroli wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego złożono w formie papierowej i opatrzone pieczęcią oraz datą wpływu i numerem, pod którym zarejestrowano wniosek.

Zawarte we wnioskach informacje, a także załączone do wniosków inne dokumenty, w tym oświadczenia spełniały wymogi określone w art. 23 ust. 3 ustawy oraz w § 10 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466). Niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego oświadczenia i pouczenia zawarte we wnioskach oraz oświadczenia dołączone do wniosków były podpisane przez wnioskodawców. W każdym

---

⁶ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

⁷ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r.

⁸ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

⁹ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹⁰ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r.

przypadku do wniosku załączono kserokopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o niepełnosprawności.

W aktach spraw znajdowały się wydruki potwierdzające dokonanie przed wydaniem decyzji o ustaleniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego samodzielnej weryfikacji informacji zawartych we wniosku i orzeczeniu w systemach: PESEL, EKSMOoN, CBB, ZUS, CWU, Aplikacji Centralnej Rynku Pracy i CEIDG.

Rozstrzygnięcia w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wydano w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i doręczono zgodnie z wymogami określonymi w art. 46 § 1 k.p.a.

W 14 poddanych kontroli sprawach prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznano osobom, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, tj. matce albo ojcu osoby wymagającej opieki. We wszystkich ww. przypadkach osoby uprawnione nie podejmowały lub rezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. W 2 kontrolowanych sprawach odmówiono prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z niespełnieniem kryteriów wymienionych w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy, tj. na wnioskodawcach nie ciążył obowiązek alimentacyjny wynikający z przepisów ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy. SKO w Radomiu po rozpatrzeniu odwołań utrzymało w mocy decyzje GOPS w Starej Błotnicy.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznano:

- od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego – w 8 przypadkach¹¹,
- od dnia rezygnacji z zatrudnienia lub zaprzestania wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym – w 3 przypadkach¹²
- od dnia, w którym złożono wniosek o wydanie orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS – w 1 przypadku¹³,

---

¹¹ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹² Decyzje: xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹³ Decyzja: xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r.

- od dnia złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego – w 1 przypadku¹⁴,
- od dnia zakończenia pobierania zasiłku macierzyńskiego – w 1 przypadku¹⁵,

W 3 przypadkach wskazano nieprawidłowo początek okresu na jaki przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego – od dnia, w którym złożono wniosek o wydanie orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS, od dnia złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, od dnia zakończenia pobierania zasiłku macierzyńskiego. W pierwszym przypadku¹⁶ wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego złożono w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia. W związku z tym organ powinien zastosować się do unormowań zawartych w art. 24 ust. 2a ustawy i ustalić prawo do świadczenia począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. W następnym przypadku¹⁷ z analizy akt sprawy wynika, że przyznając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od dnia złożenia wniosku o ustalenie takiego prawa nie zastosowano się do zasady wymienionej w art. 24 ust. 2 ustawy – prawo do świadczeń rodzinnych ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. W trzeciej sprawie¹⁸, jak wynika z zawartego w aktach sprawy oświadczenia wnioskodawczynie, świadczenie przyznano od dnia zakończenia pobierania zasiłku macierzyńskiego, który według ustawy nie stanowi przesłanki negatywnej do otrzymania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. W tym przypadku, podobnie jak w poprzednim, ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego powinno nastąpić od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Poza tym wydane w tych sprawach decyzje nie zawierały uzasadnienia, w którym organ wskazałby przyczyny przyznania świadczenia w niepełnej wysokości za część pierwszego miesiąca, w którym przysługiwało świadczenie.

W 12 przypadkach¹⁹, w których wnioskodawcy przedstawili orzeczenie o niepełnosprawności wydane na czas określony prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustalono do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływał termin ważności orzeczenia.

---

¹⁴ Decyzja xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹⁵ Decyzja xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r.

¹⁶ Decyzja xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r.

¹⁷ Decyzja xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹⁸ Decyzja xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r.

¹⁹ Decyzje xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r.

Natomiast w 1 przypadku²⁰ nieprawidłowo świadczenie przyznano do dnia ważności orzeczenia tj. 27.02.2024 r., zamiast do końca miesiąca, którym upływa ważność orzeczenia, a więc 29.02.2024 r. W 1 przypadku²¹, w którym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydano na stałe, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznano do „bezterminowo”, stosując tym samym sformułowanie niewymienione w ustawie. W tym przypadku zamiast ww. sformułowania organ powinien zastosować się do unormowań zawartych w 24 ust. 4 ustawy i ustalić prawo do świadczenia pielęgnacyjnego „na czas nieokreślony”.

W poddanych kontroli 14 decyzjach przyznających, a także w 12 decyzjach zmieniających wysokość świadczenia pielęgnacyjnego prawidłowo określono miesięczną kwotę przysługujących świadczeń pielęgnacyjnych.

We wszystkich poddanych kontroli decyzjach przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wskazano, że wypłata będzie odbywać się w okresach miesięcznych w formie przelewu bankowego na konto, co jest zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz dyspozycjami zawartymi we wnioskach.

Analiza poddanych kontroli list wypłat świadczeń pielęgnacyjnych kart zrealizowanych świadczeń wskazuje, że wypłaty odbywały się w sposób i okresach oraz kwotach ustalonych w decyzjach administracyjnych.

Poinformowała Pani pisemnie, że w okresie objętym kontrolą w 16 przypadkach upływała ważność orzeczenia o niepełnosprawności²². Z tego w 12 przypadkach wydano decyzje o przedłużeniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z unormowaniami zawartymi w art. 15h ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 poz. 2095 ze zm.) - zwanej dalej ustawą COVID-19, a w pozostałych 4 przypadkach z uwagi na wydanie nowego orzeczenia i złożenie nowego wniosku o prawa do świadczenia pielęgnacyjnego takiej decyzji nie wydano.

W poddanych kontroli 5 przypadkach przed upływem terminu ważności orzeczenia organ telefonicznie uzyskał od świadczeniobiorców informacje, że są zainteresowani dalszym pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Następnie niezwłocznie wszczął postępowanie i wydał decyzje administracyjne ws. przedłużenia okresu przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego

---

²⁰ Decyzja: xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r.

²¹ Decyzja: xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r.

²² Pismo xxxxx z 31.05.2012 r.

lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W pozostałych 2 przypadkach²³ organ skontaktował się opiekunami osób niepełnosprawnych w celu uzyskania informacji o wyrażeniu zgody na przedłużenie okresu pobierania świadczenia, a następnie wydał decyzje przedłużające już po upływie terminu ważności orzeczenia oraz wydanej na jego podstawie decyzji w sprawie przyznania prawa świadczenia pielęgnacyjnego.

Stwierdzono, że weryfikacje w EKSMOoN nie były dokonywane przed wydaniem decyzji przedłużających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy COVID-19. Zgodnie z art. 23b ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych każdorazowo ustalając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego należy weryfikować dane dotyczące orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, także w przypadku wydawania decyzji na podstawie ustawy COVID-19.

Poddane kontroli decyzje administracyjne zawierały następujące elementy, o których mowa w art. 107 § 1 k.p.a.: oznaczenie organu administracji publicznej tj. Wójt Gminy Stara Błotnica, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji.

Na 37 poddanych kontroli decyzji administracyjnych w 16 przypadkach²⁴ w podstawie prawnej zamiast ostatniego zarządzenia Wójta Gminy Stara Błotnica z 23 sierpnia 2022 r. w sprawie upoważnienia kierownika GOPS w Starej Błotnicy do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji przywołano wcześniejsze zarządzenie z 3 sierpnia 2020 r.

Uzasadnienie faktyczne i prawne, jako jeden elementów wymaganych w decyzji zostało uwzględnione w decyzjach wydanych w związku z ustawą COVID-19, w sprawie zmiany wysokości świadczenia, odmowy przyznania świadczenia oraz uchylecia decyzji. Natomiast we wszystkich 14 decyzjach w sprawie przyznania świadczenia organ, jak podano w dokumencie, z uwagi na spełnienie przez wnioskodawcę przesłanek określonych w ustawie

---

²³ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

²⁴ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z 2.09 2022 r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r.

do odstąpił od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 ustawy. Z tego w 5 przypadkach²⁵, organ odstępując od sformułowania uzasadnienia zastosował ten przepis nieprawidłowo, ponieważ przyznano świadczenie pielęgnacyjne za niepełny miesiąc w kwocie niższej niż wskazana w obwieszczeniu Ministra Rodziny, pracy i Polityki Społecznej. W tych przypadkach stosując się do unormowań zawartych w art. 107 § 3 k.p.a. należało sformułować uzasadnienie.

We wszystkich decyzjach przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego pouczano osoby uprawnione o obowiązku niezwłocznego powiadomienia organu wypłacającego świadczenia o wszystkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych i poinformowano, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi.

Poddane analizie decyzje administracyjne w sprawie przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego zawierały uchybienia w zakresie konstrukcji decyzji administracyjnej polegające na:

- pominięciu w podstawie prawnej odpowiednich do sprawy szczegółowych jednostek redakcyjnych art. 17 ustawy tj. ustęp, punkt, litera,
- przywołaniu w podstawie prawnej art. 30 ustawy bez związku z rozstrzygnięciem i zgromadzoną w trakcie postępowania administracyjnego dokumentacją,
- pominięciu w pouczeniu informacji o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

We wszystkich przypadkach decyzje administracyjne wydano niezwłocznie, stosownie do unormowań zawartych w art. 35 § 1 k.p.a. i doręczono stronom zgodnie z wymogami wskazanymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 k.p.a.

Poddane kontroli decyzje o zmianie decyzji z zakresie wysokości kwoty świadczenia do wysokości wskazanej w obwieszczeniach Ministra Rodziny i Polityki Społecznej wydano w styczniu 2022 r. i 2023 r. przed wypłatą świadczeń. Kwoty świadczeń wskazane w decyzjach były zgodne z wysokością obowiązującą w 2022 r. i w 2023 r., tj. odpowiednio 2 119 zł i 2 458 zł. Pierwsze wypłaty świadczeń w podwyższonej kwocie były realizowane po wydaniu decyzji waloryzujących.

W decyzjach w sprawie zmiany okresu na jaki przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie art. 15h ustawy COVID-19 prawidłowo orzeczono o przedłużeniu okresu przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej

---

²⁵ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r.

niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności.

W jednym przypadku²⁶, w którym przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego było poprzedzone przedłużeniem okresu pobierania świadczenia na podstawie ustawy COVID-19, organ nie podjął działań w zakresie wszczęcia postępowania i wydania decyzji o uznaniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń. Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznano od 1 października 2022 r. na podstawie wniosku złożonego 25 października 2022 r., natomiast nowe orzeczenie o niepełnosprawności zostało wydane 22 czerwca 2022 r. W tej sprawie nie było zatem podstaw do zastosowania przepisu art. 24 ust. 2a Ustawy. Zatem wypłata świadczeń na podstawie wcześniej wydanej decyzji przedłużającej okres pobierania świadczenia w związku z ustawą COVID-19 powinna być realizowana do 30 czerwca 2022 r. Z uwagi na to, że wnioskodawca po wydaniu nowego orzeczenia przekroczył termin ponownego złożenia wniosku określony w art. 24 ust. 2a ustawy, a organ w okresie od 1 lipca 2022 r. do 30 września 2022 r. nienależnie wypłacił świadczenie pielęgnacyjne, należało wszcząć postępowanie na mocy art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy i orzec o nienależnie pobranych świadczeniach w kwocie 6 357 zł. W tym okresie opłacono również nieprzysługujące składki na ubezpieczenie społeczne w kwocie 324 zł.

W pozostałych przypadkach, w których organ prowadził postępowanie w celu ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, po zakończeniu obowiązywania decyzji o przedłużeniu pobierania świadczenia na podstawie ustawy COVID-19, nie zachodziła konieczność wydania decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie.

W 2 przypadkach organ wydał prawidłowo i niezwłocznie decyzje²⁷ o uchyleniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z powodu zgonu osoby wymagającej opieki. Natomiast w jednym przypadku²⁸ organ nieprawidłowo wszczął postępowanie i wydał decyzję w sprawie uchylenia decyzji wydanej przez SKO, zmienionej następnie m.in. decyzją w sprawie przedłużenia okresu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego w związku z ustawą COVID-19. W tej sprawie nowe orzeczenie wydano 14 maja 2022 r., tym samym od tego dnia przestała obowiązywać decyzja przedłużająca okres pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy COVID-19 będąca kontynuacją decyzji SKO. Prowadzenie postępowania w tej sprawie i wydanie 20 czerwca 2022 r. decyzji o uchyleniu decyzji SKO z dniem 18 czerwca 2022 r. było bezprzedmiotowe, ponieważ decyzja SKO wygasła z mocy prawa,

---

²⁶ Decyzja: xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

²⁷ Decyzje: xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

²⁸ Decyzja xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

co zresztą wskazano w orzeczeniu decyzji. W związku orzeczeniem zawartym ww. decyzji nienależnie wypłacono za okres od 1 czerwca 2022 r. do 18 czerwca 2022 r. świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1200,80 zł oraz opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości 61,20 zł.

Poinformowała Pani pisemnie²⁹, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy nie wydawał decyzji w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, a także nie prowadził spraw na skutek zgonu osoby uprawnionej do świadczenia pielęgnacyjnego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy prowadził działania w celu ustalenia okresu niezbędnego do uzyskania przez osobę uprawnioną do świadczenia pielęgnacyjnego odpowiednio dwudziestoletniego przez kobietę i dwudziestopięcioletniego przez mężczyznę okresu składkowego i nieskładkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. W tym celu kierowano do organów emerytalno-rentowych wnioski o udzielenie informacji o przebiegu ubezpieczenia osób uprawnionych oraz o wskazanie za jaki okres ośrodek powinien opłacać składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Na podstawie udzielonych odpowiedzi ośrodek opłacał składki.

W 1 przypadku za osobę uprawnioną do świadczenia pielęgnacyjnego, która nie podlegała ubezpieczeniu z innego tytułu opłacano składkę zdrowotną. W pozostałych przypadkach nie opłacano składek zdrowotnych, ponieważ świadczeniobiorcy posiadali ubezpieczenie zdrowotne innego tytułu.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Pominięcie w podstawie prawnej upoważnienia dla kierownika GOPS w Starej Błotnicy z 23 sierpnia 2020 r. przepisu regulującego udzielanie upoważnień przez organ właściwy, tj. art. 20 ust. 3 ustawy.
2. Pozostawienie w obiegu prawnym upoważnienia dla kierownika GOPS w Starej Błotnicy z 3 sierpnia 2020 r. po wydaniu nowego upoważnienia z 23 sierpnia 2022 r.
3. Nieprawidłowe wskazanie terminu, od którego przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego – w 3 przypadkach.
4. Nieprawidłowe wskazanie terminu, do którego przyznano świadczenie pielęgnacyjne – w 1 przypadku.

---

²⁹ Zestawienie xxxxx z 31.05.2023 r.

5. Brak weryfikacji w EKSMOoN danych dotyczących orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności przed wydaniem decyzji na podstawie ustawy COVID-19 – w 7 przypadkach.
6. Zaniechanie wszczęcia postępowania i wydania decyzji w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń – w 2 przypadkach.
7. Wydanie decyzji uchylającej xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r. w sytuacji, gdy uchylana decyzja wygasła z mocy prawa, a także pobranie dotacji w nadmiernej wysokości w związku wypłatą nienależnego świadczenia pielęgnacyjnego za okres od 1 czerwca 2022 r. do 18 czerwca 2022 r. na kwotę 1200,80 zł oraz opłaceniem składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 61,20 zł – w 1 przypadku.
8. Skonstruowanie decyzji przyznających z następującymi błędami:
  - pominięciu w podstawie prawnej odpowiednich do sprawy szczegółowych jednostek redakcyjnych art. 17 ustawy tj. ustęp, punkt, litera,
  - przywołaniu w podstawie prawnej art. 30 ustawy bez związku z rozstrzygnięciem i zgromadzoną w trakcie postępowania administracyjnego dokumentacją,
  - zaniechanie sformułowania uzasadnienia faktycznego i prawnego w sytuacji, gdy przyznano świadczenie pielęgnacyjne w niepełnej wysokości,
  - pominięciu w pouczeniu informacji o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie udzielonych upoważnień odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Stara Błotnica, natomiast za uchybienia i nieprawidłowości wymienione pozostałych punktach odpowiedzialność ponosi Pani kierownik oraz pracownik realizujący zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią kierownik do:

1. W przypadku udzielenia przez organ właściwy Pani kierownik lub pracownikom Ośrodka upoważnienia zawierającego nieprawidłową podstawę prawną, podejmowania działań w celu dokonania zmiany w tym zakresie.
2. Podjęcia działań w celu wycofania z obiegu prawnego upoważnienia dla Pani kierownik udzielonego w zarządzeniu Nr xx.xxxx Wójta Gminy Stara Błotnica z dnia x xxxxxxxx xxxx r.
3. W sprawach zakończonych decyzjami: xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xxxx.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r. i xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r. prawidłowego

ustalenia okresu od którego przysługuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, z uwzględnieniem unormowań zawartych w art.24 ust. 2a ustawy.

4. W sprawie zakończonej decyzją xxxx.xxxx.xx.xxxx z x.xx.xxxx r. prawidłowego ustalenia daty końcowej okresu na jaki przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.
5. Weryfikacji danych w systemie EKSMOoN każdorazowo przed wydaniem decyzji w zakresie świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności.
6. Ustalania nienależnie pobranych świadczeń w przypadkach, w których organ wypłacił świadczenia pielęgnacyjne po zakończeniu obowiązywania decyzji o przedłużeniu okresu pobierania świadczenia wydanej w związku z unormowaniami zawartymi w ustawie COVID-19, w sytuacji gdy osoba uprawniona nie złożyła nowego wniosku w terminie trzech miesięcy od dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub złożyła wniosek z zachowaniem terminu określonego w ustawie, ale nowe orzeczenie nie zawierało przesłanek do przyznania świadczenia pielęgnacyjnego.
7. Ustalania nienależnie pobranych świadczeń wypłaconych w okresie po zakończeniu obowiązywania decyzji xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r. o przedłużeniu pobierania świadczenia na podstawie ustawy COVID-19 do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wydania decyzji xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r. tj. od 1 lipca 2022 r. do 30 września 2022 r., w łącznej kwocie 6 357 zł, a także dokonania rozliczenia, w porozumieniu z organem emerytalno-rentowym, kwoty 324 zł z tytułu nienależnie odprowadzonych składek emerytalno-rentowych.
8. Uchylania decyzji wyłącznie w przypadku, gdy nie zakończyła się jej realizacja (za wyjątkiem spraw, w których zachodzą przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego).
9. Zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie 1200,80 zł na skutek wypłaty świadczeń w okresie po zakończeniu obowiązywania decyzji xxxx.xxxx.xx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., tj. od 1 czerwca 2022 r. do 18 czerwca 2022 r. Zwrotu dotacji należy dokonać wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, zgodnie art. 169 ust.1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
10. Prawidłowego i dokładnego formułowania treści decyzji przyznających, w tym:
  - przyznawania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego zgodnie z terminologią zawartą w art. 24 ust. 4 ustawy, tj. „na czas nieokreślony” w przypadku, gdy orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane jest na stałe,

- uwzględniania w podstawie prawnej odpowiednich do sprawy szczegółowych jednostek redakcyjnych przywoływanego art. 17 ustawy tj. ustęp i punkt,
- niepowoływania w podstawie prawnej decyzji przyznających art. 30 ustawy,
- formułowania uzasadnienia faktycznego i prawnego w sytuacji, gdy przyznano świadczenie pielęgnacyjne w niepełnej wysokości,
- zamieszczania w pouczeniu informacji o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, stosownie do przepisu art. 127a k.p.a.

Uwaga

Koniecznym jest rozliczenie, w porozumieniu z organem emerytalno-rentowym, kwoty 61,20 zł z tytułu nienależnie odprowadzonych składek emerytalno-rentowych.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Olszewska
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan xxxx xxxxxx

Wójt Gminy Stara Błotnica